380 - lecie Janowa Lubelskiego. Mateusz Startek

2020.06.25Aktualizacja: 2020.06.25, 12:44

Mateusz Startek (1912-1992) urodził się w Łążku Ordynackim, gdzie mieszkał przez całe życie. Pochodził ze znanej rodziny garncarskiej. Garncarzem był jego ojciec Adam, garncarstwem zajmowała się jego babka Ewa Bieńko. Mateusz od dziecka pracował przy kole garncarskim. Przepracował w zawodzie 65 lat. W wyrobie naczyń glinianych osiągnął najwyższe umiejętności, biegłość techniczną i wysoki poziom artystyczny. Wyrabiał różnej wielkości garnki, misy, talerze, dzbany, flakony, dwojaki, solniczki itp. Przed II wojną światową wyroby Mateusza Startka za pośrednictwem handlarzy trafiały na targi w całej południowo-wschodniej Polsce. Znane były we Lwowie, docierały też do Warszawy. Po 1950 roku trafiały również na rynek zagraniczny. Ceramika Mateusza Startka wyróżnia się pięknym kształtem i bogatym zdobnictwem. Półmajolikowe naczynia zdobione są różnorodnymi ornamentami geometryczno-roślinnymi z często występującym motywem stylizowanych ptaków, które stały się niemal znakiem firmowym warsztatu.

Od wystawy w Kraśniku w 1950 roku Mateusz Startek uczestniczył niemal we wszystkich konkursach i wystawach sztuki ludowej zarówno regionalnych jak i ogólnopolskich zdobywając zawsze nagrody i wyróżnienia. Miał kilka wystaw indywidualnych w woj. lubelskim, a później w woj. tarnobrzeskim. Za całokształt twórczości w 1969 roku otrzymał Złoty Krzyż Zasługi, a w 1976 roku nagrodę im. O. Kolberga. Ma kilkanaście innych odznaczeń, medali, dyplomów. Od 1954 roku prace Mateusza Startka pokazywane były na wystawach polskiej sztuki ludowej za granicą: Rzym, Londyn, Genewa, Tuluza, Moskwa i in. Jego wyroby znajdują się zbiorach muzeów: Janów Lubelski, Lublin, Kraków, Rzeszów, Warszawa, Toruń, Łódź, Kolbuszowa, Zamość, Sandomierz. O twórczości Mateusza Startka pisano w wielu artykułach, a ośrodek garncarski w Łążku Ordynackim, w którym garncarz był twórcą najznakomitszym doczekał się monografii książkowej Ewy Fryś-Pietraszkowej „Ośrodek garncarski w Łążku Ordynackim i jego wyroby na tle ceramiki malowanej w Polsce”.

Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim

organizacje_3.jpg [1]

Linki:
[1] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/news/images/organizacje_3_4.jpg